ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോऽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

ഏവം ഗതേഽഥ സുദ്യുമ്നേ മനുർവൈവസ്വതഃ സുതേ ।
പുത്രകാമസ്തപസ്തേപേ യമുനായാം ശതം സമാഃ ॥ **1** ॥

തതോഽയജൻമനുർദേവമപത്യാർഥം ഹരിം പ്രഭും ।
ഇക്ഷ്വാകുപൂർവജാൻ പുത്രാൻ ലേഭേ സ്വസദൃശാൻ ദശ ॥ **2** ॥

പൃഷധ്രസ്തു മനോഃ പുത്രോ ഗോപാലോ ഗുരുണാ കൃതഃ ।
പാലയാമാസ ഗാ യത്തോ രാത്ര്യാം വീരാസനവ്രതഃ ॥ **3** ॥

ഏകദാ പ്രാവിശദ് ഗോഷ്ഠം ശാർദൂലോ നിശി വർഷതി ।
ശയാനാ ഗാവ ഉത്ഥായ ഭീതാസ്താ ബഭ്രമുർവ്രജേ ॥ **4** ॥

ഏകാം ജഗ്രാഹ ബലവാൻ സാ ചുക്രോശ ഭയാതുരാ ।
തസ്യാസ്തത് ക്രന്ദിതം ശ്രുത്വാ പൃഷധ്രോഽഭിസസാര ഹ ॥ **5** ॥

ഖഡ്ഗമാദായ തരസാ പ്രലീനോഡുഗണേ നിശി ।
അജാനന്നഹനദ് ബഭ്രോഃ ശിരഃ ശാർദൂലശങ്കയാ ॥ **6** ॥

വ്യാഘ്രോഽപി വൃക്കണശ്രവണോ
നിസ്ത്രിംശാഗ്രാഹതസ്തതഃ ।

നിശ്ചക്രാമ ഭൃശം ഭീതോ
രക്തം പഥി സമുത്സൃജൻ ॥ 7 ॥

മൻയമാനോ ഹതം വ്യാഘ്രം പൃഷദ്ധ്രഃ പരവീരഹാ ।
അദ്രാക്ഷീത് സ്വഹതാം ബഭ്രും വ്യുഷ്ടായാം നിശി ദുഃഖിതഃ ॥ 8 ॥

തം ശശാപ കുലാചാർയഃ കൃതാഗസമകാമതഃ ।
ന ക്ഷത്രബന്ധുഃ ശൂദ്രസ്ത്വം കർമണാ ഭവിതാമുനാ ॥ 9 ॥

ഏവം ശപ്തസ്തു ഗുരുണാ പ്രത്യഗൃഹ്ണാത് കൃതാഞ്ജലിഃ ।
അധാരയദ് വ്രതം വീര ഊർധ്വരേതാ മുനിപ്രിയം ॥ 10 ॥

വാസുദേവേ ഭഗവതി സർവാത്മനി പരേഽമലേ ।
ഏകാന്തിത്വം ഗതോ ഭക്ത്യാ സർവഭൂതസുഹൃത് സമഃ ॥ 11 ॥

വിമുക്തസംഗഃ ശാന്താത്മാ സംയതാക്ഷോഽപരിഗ്രഹഃ ।
യദൃച്ഛയോപപന്നേന കൽപയൻ വൃത്തിമാത്മനഃ ॥ 12 ॥

ആത്മൻയാത്മാനമാധായ ജ്ഞാനതൃപ്തഃ സമാഹിതഃ ।
വിചചാര മഹീമേതാം ജഡാന്ധബധിരാകൃതിഃ ॥ 13 ॥

ഏവംവൃത്തോ വനം ഗത്വാ ദൃഷ്ട്വാ ദാവാഗ്നിമുത്ഥിതം ।
തേനോപയുക്തകരണോ ബ്രഹ്മ പ്രാപ പരം മുനിഃ ॥ 14 ॥

കവിഃ കനീയാൻ വിഷയേഷു നിഃസ്പൃഹോ
വിസൃജ്യ രാജ്യം സഹ ബന്ധുഭിർവനം ।
നിവേശ്യ ചിത്തേ പുരുഷം സ്വരോചിഷം
വിവേശ കൈശോരവയാഃ പരം ഗതഃ ॥ 15 ॥

കരൂഷാൻമാനവാദാസൻ കാരൂഷാഃ ക്ഷത്രജാതയഃ ।
ഉത്തരാപഥഗോപ്താരോ ബ്രഹ്മണ്യാ ധർമവത്സലാഃ ॥ 16 ॥

ധൃഷ്ടാദ് ധാർഷ്ടമഭൂത് ക്ഷത്രം ബ്രഹ്മഭൂയം ഗതം ക്ഷിതൗ।
നൃഗസ്യ വംശഃ സുമതിർഭൂതജ്യോതിസ്തതോ വസുഃ ॥ **17** ॥

വസോഃ പ്രതീകസ്തത്പുത്ര ഓഘവാനോഘവത്പിതാ।
കന്യാ ചൗഘവതീ നാമ സുദർശന ഉവാഹ താം ॥ **18** ॥

ചിത്രസേനോ നരിഷ്യന്താദൃക്ഷസ്തസ്യ സുതോഽഭവത്।
തസ്യ മീഢ്വാംസ്തതഃ കൂർച ഇന്ദ്രസേനസ്തു തത്സുതഃ ॥ **19** ॥

വീതിഹോത്രസ്ത്വിന്ദ്രസേനാത് തസ്യ സത്യശ്രവാ അഭൂത്।
ഉരുശ്രവാഃ സുതസ്തസ്യ ദേവദത്തസ്തതോഽഭവത് ॥ **20** ॥

തതോഽഗ്നിവേശ്യോ ഭഗവാനഗ്നിഃ സ്വയമഭൂത് സുതഃ।
കാനീന ഇതി വിഖ്യാതോ ജാതൂകർണ്യോ മഹാനൃഷിഃ ॥ **21** ॥

തതോ ബ്രഹ്മകുലം ജാതമാഗ്നിവേശ്യായനം നൃപ।
നരിഷ്യന്താൻവയഃ പ്രോക്തോ ദിഷ്ടവംശമതഃ ശൃണു ॥ **22** ॥

നാഭാഗോ ദിഷ്ടപുത്രോഽന്യഃ കർമണാ വൈശ്യതാം ഗതഃ।
ഭലന്ദനഃ സുതസ്തസ്യ വത്സപ്രീതിർഭലന്ദനാത് ॥ **23** ॥

വത്സപ്രീതേഃ സുതഃ പ്രാംശുസ്തത്സുതം പ്രമതിം വിദുഃ।
ഖനിത്രഃ പ്രമതേസ്തസ്മാച്ചാക്ഷുഷോഽഥ വിവിംശതിഃ ॥ **24** ॥

വിവിംശതിസുതോ രംഭഃ ഖനിനേത്രോഽസ്യ ധാർമികഃ।
കരന്ധമോ മഹാരാജ തസ്യാസീദാത്മജോ നൃപ ॥ **25** ॥

തസ്യാവീക്ഷിത് സുതോ യസ്യ മരുത്തശ്ചക്രവർത്യഭൂത്।
സംവർതോഽയാജയദ് യം വൈ മഹായോഗ്യംഗിരഃസുതഃ ॥ **26** ॥

മരുത്തസ്യ യഥാ യജ്ഞോ ന തഥാന്യസ്യ കശ്ചന।
സർവം ഹിരണ്മയം ത്വാസീദ് യത് കിഞ്ചിച്ചാസ്യ ശോഭനം ॥ **27** ॥

അമാദ്യദിന്ദ്രഃ സോമേന ദക്ഷിണാഭിർദ്വിജാതയഃ।
മരുതഃ പരിവേഷ്ടാരോ വിശ്വേദേവാഃ സഭാസദഃ ॥ **28** ॥

മരുത്തസ്യ ദമഃ പുത്രസ്തസ്യാസീദ് രാജ്യവർധനഃ।
സുധൃതിസ്തത്സുതോ ജജ്ഞേ സൗധൃതേയോ നരഃ സുതഃ ॥ **29** ॥

തത്സുതഃ കേവലസ്തസ്മാദ് ബന്ധുമാൻ വേഗവാംസ്തതഃ।
ബന്ധുസ്തസ്യാഭവദ് യസ്യ തൃണബിന്ദുർമഹീപതിഃ ॥ **30** ॥

തം ഭേജേഽലംബുഷാ ദേവീ ഭജനീയഗുണാലയം।
വരാപ്സരാ യതഃ പുത്രാഃ കൻയാ ചേഡവിഡാഭവത് ॥ **31** ॥

തസ്യാമുത്പാദയാമാസ വിശ്രവാ ധനദം സുതം।
പ്രാദായ വിദ്യാം പരമാമൃഷിർയോഗേശ്വരാത് പിതുഃ ॥ **32** ॥

വിശാലഃ ശൂൻയബന്ധുശ്ച ധൂമ്രകേതുശ്ച തത്സുതാഃ।
വിശാലോ വംശകൃദ് രാജാ വൈശാലീം നിർമമേ പുരീം ॥ **33** ॥

ഹേമചന്ദ്രഃ സുതസ്തസ്യ ധൂമ്രാക്ഷസ്തസ്യ ചാത്മജഃ।
തത്പുത്രാത് സംയമാദാസീത് കൃശാശ്വഃ സഹദേവജഃ ॥ **34** ॥

കൃശാശ്വാത് സോമദത്തോഽഭൂദ്
യോഽശ്വമേധൈരിഡസ്പതിം।
ഇഷ്ട്വാ പുരുഷമാപാഗ്ര്യാം
ഗതിം യോഗേശ്വരാശ്രിതഃ ॥ **35** ॥

സൗമദത്തിസ്തു സുമതിസ്തത്സുതോ ജനമേജയഃ।
ഏതേ വൈശാലഭൂപാലാസ്തൃണബിന്ദോർയശോധരാഃ ॥ **36** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
നവമസ്കന്ധേ ദ്വിതീയോഽധ്യായഃ ॥